

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.3.2020.
COM(2020) 88 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

**Provjedba trećeg programa djelovanja EU-a u području zdravlja
u 2017.**

{SWD(2020) 52 final}

UVOD

Ovo Izvješće odnosi se na provedbu godišnjeg programa rada za 2017. u okviru trećeg zdravstvenog programa, koji obuhvaća razdoblje 2014.–2020. i uspostavljen je Uredbom (EU) br. 282/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹. U skladu s člankom 13. stavkom 1. te uredbe Komisija je obvezna izvješćivati Odbor za zdravstvene programe² o provedbi svih aktivnosti koje se financiraju u okviru tog programa te o tome obavješćivati Europski parlament i Vijeće. Ovo Izvješće u skladu je s tim zahtjevom i u njemu se iznose pojedinosti o proračunu za 2017. i njegovu izvršenju.

U radnom dokumentu službi Komisije priloženom ovom Izvješću prikazane su ključne aktivnosti sufinancirane u okviru trećeg zdravstvenog programa, čiji su konačni rezultati postali dostupni 2017. Nadalje, taj dokument uključuje informacije o aktivnostima koje se provode u okviru glavnih tematskih prioriteta uključenih u naknadne odluke o financiranju (promicanje zdravlja i sprečavanje nezaraznih bolesti, uključujući duhan, prehranu i mentalno zdravlje; zaštita od prekograničnih prijetnji zdravlju; sigurnost pacijenata; procjena zdravstvenih tehnologija; rezultati bespovratnih sredstava za poslovanje). U izvješću se nalaze i tablice s pregledom svih sufinanciranih aktivnosti i ugovorâ.

Na temelju godišnjeg programa rada za 2017. pokrenuto je šest zajedničkih aktivnosti koje je EU sufinancirao s ukupno 20 229 410,14 EUR:

- zajednička aktivnost za jednakost u zdravstvu u Europi (*Health Equity Europe – JAHEE*)
- europska zajednička aktivnost u području cijepljenja (*European Joint Action on vaccination – JAV*)
- zajednička aktivnost za potporu mreži e-zdravstva (e-zdravstvo)
- zajednička aktivnost za informiranje za djelovanje (*Information for Action – InfAct*)
- zajednička aktivnost za inovativno partnerstvo za borbu protiv raka (*Innovative Partnership for Action Against Cancer – iPAAC*) i
- zajednička aktivnost za pripravnost i djelovanje na točkama ulaska (Healthy Gateways).

Te zajedničke aktivnosti, zajedno s drugim mjerama financiranim 2017., bile su usmjerenе na nekoliko ciljeva zdravstvenih programa.

Nove zajedničke aktivnost iPAAC i JAHEE, posvećene prevenciji raka i nejednakostima u zdravstvu, bave se važnim odrednicama zdravlja, kao što su duhan, prehrana i alkohol, kao i pristupom

¹ Uredba (EU) br. 282/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi trećeg Programa djelovanja Unije u području zdravlja (2014.–2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1350/2007/EZ (SL L 86, 21.3.2014., str. 1.).

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0282&from=EN>, poglavljje V., čl. 17.

programima probira te skrbi i potpore za oboljele od raka, čime se podupire cilj 1 (promicanje zdravlja i prevencija bolesti).

U okviru cilja 2 (zaštita građana Unije od ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju) u 2017. naglasak je bio na rješavanju okljevanja s cijepljenjem i poboljšanju pripravnosti i kapaciteta za odgovor na prijetnje zdravlju na ulaznim i izlaznim točkama EU-a (luke, zračne luke i kopneni granični prijelazi).

U okviru cilja 3 (doprinos inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima) pokrenute su dvije važne zajedničke aktivnosti posvećene e-zdravstvu i informiranju za djelovanje u području zdravstva, dok su izravna bespovratna sredstva iskorištena za jačanje suradnje s Vijećem Europe u području farmaceutskih proizvoda.

Prva komunikacijska i informativna kampanja o novoj Uredbi o medicinskim proizvodima (Uredba (EU) 2017/745³) pokrenuta je u suradnji s Glavnom upravom GROW, kao potpora cilju 4 zdravstvenog programa (olakšavanje pristupa građana Unije boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi).

Godine 2017. Izvršna agencija za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu (Chafea) objavila je drugi poziv na podnošenje prijedloga za okvirni sporazum o partnerstvu za bespovratna sredstva za poslovanje upućen nevladinim organizacijama za razdoblje 2018.–2021.

Komisija i Chafea osiguravaju objavljivanje rezultata programa u široj javnosti s pomoću odgovarajućih aktivnosti komunikacije i širenja informacija. Države članice i treće zemlje koje sudjeluju u Programu potiču se da se uključe u širenje rezultata sufinanciranih aktivnosti i da nastoje ostvariti sinergije s drugim programima financiranja EU-a. To je uključivalo organizaciju nacionalnih dana za informiranje u suradnji s mrežom nacionalnih kontaktnih točki⁴.

Usporedo s tim inicijativama Komisija osigurava praćenje provedbe trećeg zdravstvenog programa. U 2017. provedene su dvije evaluacije: „studija za prikupljanje podataka” kako bi se pružile informacije o raznim mogućnostima zdravstvene politike u višegodišnjem finansijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. i druga vanjska evaluacija agencije Chafea.

---

³Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima, o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5.5.2017., str. 1.).

⁴ Nacionalne kontaktne točke nacionalni su stručnjaci za zdravstveni program u državama članicama i zemljama sudionicama. Predstavnike nacionalnih kontaktih točaka imenuju nacionalna ministarstva zdravstva. Konkretna uloga nacionalnih kontaktih točki jest da Izvršnoj agenciji za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu (Chafea) pomaže u: provedbi zdravstvenog programa na nacionalnoj razini te širenju njegovih rezultata i informacija o njegovu učinku u svojoj zemlji.

Sadržaj

UVOD	1
NAJVAŽNIJA POSTIGNUĆA GODINE	4
IZVRŠENJE PRORAČUNA	10
1. Prioriteti	11
2. Izvršenje operativnog proračuna po mehanizmu financiranja.....	14
3. Korisnici	15
OSTALE GLAVNE ZNAČAJKE	16

NAJVAŽNIJA POSTIGNUĆA GODINE

Godišnji program rada za 2017. općenito je bio usmjeren na četiri posebna cilja zdravstvenog programa. Uključivanjem šest zajedničkih aktivnosti, kojima je mobilizirano više od 20 milijuna EUR finansijskih sredstava EU-a, podupire se spremnost nadležnih tijela država članica i drugih zemalja koje sudjeluju u programu na suradnju u ključnim područjima politika.

Provedbom **zajedničke aktivnosti u području cijepljenja** (EU-JAV)⁵ dopunjaju se i podupiru Komunikacija Komisije o bolestima koje se mogu spriječiti cijepljenjem⁶, Preporuka Vijeća o pojačanoj suradnji u borbi protiv bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem⁷ i inicijative za zajedničku nabavu zdravstvenih protumjera⁸.

Kontekst

Cijepljenje je glavno sredstvo primarne prevencije zaraznih bolesti i troškovno najučinkovitija mjera javnog zdravlja. Zahvaljujući masovnom cijepljenju iskorijenjene su velike boginje, u Europi nema dječje paralize i mnogih drugih zaraznih bolesti, a neke su smrtonosne bolesti gotovo u potpunosti eliminirane.

Unatoč tim dobrim rezultatima, nekoliko država članica EU-a i susjednih zemalja trenutačno se zbog niskih stopa procijepjenosti suočava s dosad nezabilježenim izbijanjima bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem. Nejednaka dostupnost cjepiva i slabljenje povjerenja javnosti u sigurnost cjepiva razlog su za zabrinutost i velik izazov tijelima nadležnim za javno zdravlje.

Cilj

Zajedničkom aktivnošću u području cijepljenja koju koordinira INSERM (Francuska) i u koju su uključene 23 zemlje (od kojih je 20 država članica EU-a) nastoje se izgraditi konkretni alati za jačanje nacionalnih odgovora na izazove povezane s cijepljenjem u Europi, a time i poboljšanje zdravlja stanovništva.

Sredstva

Zajednička aktivnost trenutačno je usmjerena na sljedeća područja:

---

⁵ <https://eu-jav.com/>

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Pojačana suradnja u borbi protiv bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem, COM(2018) 245 final, 26.4.2018.

⁷ Preporuka Vijeća od 7. prosinca 2018. o pojačanoj suradnji u borbi protiv bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem (SL C 466, 28.12.2018., str. 1.).

⁸ https://ec.europa.eu/health/preparedness_response/joint_procurement_en

- uspostavu stalne suradnje relevantnih tijela država članica
- utvrđivanje osnovnih načela za predviđanje potražnje za cjepivom
- razvoj koncepta i prototipa za skladište podataka u svrhu razmjene podataka/informacija na razini EU-a o ponudi i potražnji cjepiva među dionicima
- utvrđivanje zajedničkih faza i kriterija za određivanje prioriteta u području istraživanja i razvoja cjepiva
- razvoj koncepta i prototipa za okvir za određivanje prioriteta u području istraživanja i razvoja cjepiva
- definiranje strukturnih, tehničkih i pravnih specifikacija zahtjeva u pogledu podataka za elektroničke registre cjepiva/baze podataka/informacijske sustave o imunizaciji
- pružanje okvira za suradnju u području povjerenja u sigurnost cjepiva, u rasponu od istraživanja do najboljih praksi i provedbe.

U okviru **zajedničke aktivnosti za jednakost u zdravstvu u Europi (JAHEE)**⁹ 25 država članica EU-a okupilo se u cilju poboljšanja zdravlja i dobrobiti europskih građana i ostvarenja veće jednakosti u zdravstvenim ishodima u svim društvenim skupinama.

Kontekst

Učinci nejednakosti u zdravstvu među europskim zemljama i u samim zemljama dobro su poznati¹⁰, a smanjenje nejednakosti u zdravstvu opći je prioritet na dnevnom redu EU-a¹¹ i brojnih trećih zemalja. Unatoč sve većoj osviještenosti i zabrinutosti u pogledu učinka koje nejednakosti u zdravstvu imaju, politički odgovori u Europi uvelike se razlikuju.

Cili

Zajednička aktivnost trenutačno je usmjerena na sljedeća područja:

- poboljšanje planiranja i osmišljavanja politika za rješavanje problema nejednakosti u zdravstvu na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- provedbu aktivnosti kojima se najbolje može uhvatiti u koštac s nejednakostima u zdravstvu u svakoj zemlji sudionici
- jačanje kooperativnog pristupa u rješavanju problema nejednakosti u zdravstvu i olakšavanju razmjene i učenja među zemljama sudionicama (pristup razmjene znanja i uzajamnog učenja)

---

⁹ <https://jahee.iss.it/>

¹⁰ Nejednakosti u zdravstvu u EU-u, izvješće g. Marmota

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/social_determinants/docs/healthinequalitiesineu_2013_en.pdf

¹¹ Smanjenje nejednakosti u zdravstvu definirano je kao jedan od prioriteta Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) za razdoblje 2014.–2020.

- olakšavanje prijenosa najbolje prakse među zemljama sudionicama.

Sredstva

Zajedničkom aktivnošću zemlje sudionice podupiru se u ostvarenju sljedećih ciljeva:

- praćenje nejednakosti u zdravstvu razvojem i primjenom zdravstvenih pokazatelja, koji su prilagođeni nacionalnom kontekstu i dugoročno održivi, za evaluaciju zdravstvene politike i određivanje prioriteta
- utvrđivanje nacionalnih strategija, politika i modela dobre prakse za zdravo životno okruženje, uključujući smjernice za zagovaranje za donositelje odluka i dionike
- smanjenje nejednakosti u dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga izradom prilagođenih regionalnih, nacionalnih i lokalnih strategija, politika i programa
- jačanje kapaciteta zemalja sudionica za razvoj i primjenu pristupa „zdravlje i pravednost u svim politikama”.

U okviru cilja 3 zdravstvenog programa (doprinos inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima) **suradnja s Vijećem Europe u području farmaceutskih proizvoda** potvrđena je potpisivanjem sporazuma o izravnim bespovratnim sredstvima za razdoblje od tri godine, uz doprinos EU-a u iznosu od 3 300 000 EUR.

Kontekst

Direktivom 2001/83/EZ o lijekovima¹² i Direktivom 2001/82/EZ o veterinarsko-medicinskim proizvodima¹³ središnja uloga u osiguravanju kvalitete lijekova u Europskom gospodarskom prostoru (EGP) dodjeljuje se europskoj farmakopeji¹⁴. Europska unija stranka je Konvencije Vijeća Europe o izradi Europske farmakopeje, u skladu s Odlukom Vijeća 94/358/CE¹⁵. Vijeće Europe/Europska uprava za kvalitetu lijekova i zdravstvene skrbi¹⁶ osigurava Tajništvo za europsku farmakopeju.

Cilj

Aktivnost ima za cilj:

---

¹²Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.).

¹³Direktiva 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o veterinarsko-medicinskim proizvodima (SL L 311, 28.11.2001., str. 1.).

¹⁴ <https://www.edqm.eu/en/european-pharmacopoeia-ph-eur-9th-edition>

¹⁵Odluka Vijeća 94/358/EZ od 16. lipnja 1994. o prihvaćanju Konvencije o izradi europske farmakopeje u ime Europske zajednice (SL L 158, 25.6.1994., str. 17.).

¹⁶ Europska uprava za kvalitetu lijekova i zdravstvene skrbi jedna je od uprava Vijeća Europe, <https://www.edqm.eu/>

- osiguravanje primjene usklađenih standarda kvalitete i referentnih materijala za biološke pripravke u skladu s nastojanjima EU-a za zaštitu životinja
- osiguranje odgovarajućeg i učinkovitog nadzora kvalitete lijekova koji se stavlju na tržište u Europi i
- održavanje i daljnje poboljšanje usklađene identifikacije lijekova u Europi i svijetu.

Sredstva

Ovom se aktivnosti podupiru:

- program biološke standardizacije stavljanjem na raspolaganje novih metoda za kontrolu kvalitete bioloških pripravaka, kao i referentnih standarda koji su potrebni za primjenu metoda procjene kvalitete u europskoj farmakopeji.

U okviru ovog programa za razdoblje 2018.–2020. radit će se na uspostavi takvih referentnih standarda. To je potrebno jer su prethodno utvrđeni standardi iscrpljeni ili su stvorene nove/revidirane monografije europske farmakopeje za koje su oni potrebni¹⁷

- službeni laboratoriji za kontrolu lijekova (*Official Medicines Control Laboratories*, OMCL) u njihovoj ulozi praćenja kvalitete lijekova na europskom tržištu putem mreže tih laboratorijskih

U razdoblju 2018.–2020. mreža OMCL-ova uzet će u obzir novoodobrene lijekove, lijekove sa složenom formulacijom ili proizvodnim postupkom, proizvode proizvedene novom proizvodnom ili kontrolnom tehnologijom odnosno one kod kojih su se prethodno pojavile poteškoće u metodologiji ispitivanja

- provedba sustava upravljanja kvalitetom u svim OMCL-ovima, promicanje podjele posla, razmjene iskustva, zajedničkog korištenja opreme i podjele troškova nadzora lijekova
- uloga OMCL-ovi u otkrivanju krivotvorenih lijekova kako je propisano zakonodavstvom EU-a (direktive 2001/83/EZ i 2001/82/EZ)
- projekt „terminologije”, kojim se podupire usklađena identifikacija lijekova diljem svijeta, prvenstveno u svrhu farmakovigilancije. Održavanjem baze podataka standardnih, usklađenih pojmova i definicija (za doziranje, načine i metode primjene, pakiranje i jedinice prezentiranja farmaceutskih proizvoda), tom aktivnošću jačaju se sigurnosne mjere nakon stavljanja na tržište i globalno praćenje štetnih reakcija za koje se sumnja da su uzrokovane lijekovima.

---

¹⁷Poseban naglasak stavlja se na razvoj metoda kojima se mogu zamjeniti, smanjiti i rafinirati pokusi na životnjama za kontrolu kvalitete bioloških pripravaka, u skladu s Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe (Tekst značajan za EGP) (SL L 276, 20.10.2010., str. 33.).

U okviru cilja 4 zdravstvenog programa (olakšavanje pristupa građana Unije boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi), u suradnji s Glavnom upravom GROW pokrenuta je **komunikacijska kampanja o novoj Uredbi (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima**. Trogodišnja kampanja obuhvaća fazu prilagodbe za provedbu te uredbe o medicinskim proizvodima i u nju je u razdoblju 2017.–2019. uloženo približno 1 600 000 EUR.

Kontekst

Kampanja je proizašla iz donošenja dviju novih uredaba u travnju 2017., Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima i Uredbe (EU) 2017/746 o *in vitro* medicinskim proizvodima¹⁸. Svrha je kampanje sve sudionike, a prije svega proizvođače, dobro upoznati s promjenama, novim zahtjevima i rokovima novih uredaba. Datum početka primjene jest svibanj 2020. za medicinske proizvode i svibanj 2022. za *in vitro* dijagnostiku, no postoji nekoliko prijelaznih odredbi za raniju provedbu koje sve zainteresirane strane moraju u potpunosti razumjeti.

Donošenje tih uredbi pokazuje da EU poduzima mjere u cilju veće sigurnosti medicinskih proizvoda na tržištu za pacijente i zdravstvene djelatnike. Informacijska i komunikacijska kampanja bila je dio prioriteta Europske komisije predsjednika Jean-Claudea Junckera za „radna mesta, rast i ulaganja” i „unutarnje tržište”.

Cilj

Komunikacijskom inicijativom nastoje se izbjegći poremećaji na tržištu medicinskih proizvoda nakon najnovijih zakonodavnih izmjena. Potrebno je informirati sve sudionike na koje se izmjene uvedene tim novim uredbama odnose. To je relevantno za proizvođače iz EU-a i cijelog svijeta, ali i za uvoznike, distributere, ovlaštene predstavnike, prijavljena tijela, prerađivače proizvoda za jednokratnu uporabu, zdravstvene ustanove, zdravstvene djelatnike i nadležna tijela.

Sredstva

Kako bi se ostvarili njezini ciljevi, kampanja, među ostalim, uključuje:

- pripremu komunikacijske strategije za kampanju
- uspostavu baze podataka sudionika koji će raditi na toj kampanji, uključujući nadležna tijela, strukovne i trgovinske organizacije te organizacije pacijenata
- potporu odabranim ključnim dionicima u pripremi konferencija o novim uredbama o medicinskim proizvodima (Uredba (EU) 2017/745 i Uredba (EU) 2017/746).

¹⁸Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.)

- izradu prilagođenih informativnih materijala za sve vrste ciljanih subjekata
- pripremu polugodišnjeg biltena o informativnoj kampanji
- pripremu medijskog paketa, dopunjenog analizom medija i prilagodbom paketa korisnicima.
- organizaciju internetskih seminara i/ili osposobljavanja na internetu.

IZVRŠENJE PRORAČUNA

Ukupni proračun trećeg zdravstvenog programa, koji obuhvaća razdoblje 2014.–2020., iznosi 449,4 milijuna EUR. Taj iznos uključuje 30 milijuna EUR za operativne troškove Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivrednu i hrani (Chafea), kojoj je Komisija povjerila upravljanje programom za razdoblje 2014.–2020. Chafea od 2005. Komisiji pruža tehničku, znanstvenu i administrativnu podršku u provedbi zdravstvenog programa.¹⁹ Ta agencija organizira godišnje pozive na podnošenje prijedloga, koordinira evaluaciju podnesenih prijedloga, pregovara o sporazumima o bespovratnim sredstvima, potpisuje ih i upravlja njima te objavljuje rezultate provedenih aktivnosti. Nadležna je i za brojne postupke javne nabave.

Proračun utvrđen planom rada za 2017.²⁰ iznosio je 61 904 085,00 EUR, a raspodijeljen je na sljedeći način:

- operativni rashodi: 60 404 085,00 EUR, što odgovara proračunskoj liniji 17 03 01, treći program djelovanja Unije u području zdravlja (2014.–2020.) „poticanje inovacija u zdravstvu, povećanjem održivosti zdravstvenih sustava i zaštitom građana Unije od ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju”
- administrativni rashodi: 1 500 000,00 EUR, što odgovara proračunskoj liniji 17 01 04 02, rashodi za potporu trećem programu djelovanja EU-a u području zdravlja (2014.–2020.).

Operativni proračun iznosio je ukupno **60 404 085,00 EUR**, uključujući 1 574 508,00 EUR namjenskih sredstava za zemlje EFTA-e/EGP-a.

Od toga je u okviru godišnjeg programa rada za 2017. osigurano 60 386 800,00 EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza. Agencija Chafea je od tog iznosa osigurala 46 764 719,17 EUR, a GU SANTE 13 622 080,83 EUR za dio rashoda nabave i druge aktivnosti. Od ukupnih preuzetih obveza u proračunu je izvršeno 60 063 178,12 EUR, pri čemu su neiskorištena namjenska sredstva iznosila 323 621,88 EUR (0,54 %).

---

¹⁹ Provedbena odluka Komisije 2013/770/EU od 17. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za potrošače, zdravlje i hranu te o stavljanju izvan snage Odluke 2004/858/EZ (SL L 341, 18.12.2013., str. 69.).

²⁰ Provedbena odluka Komisije od 26. siječnja 2017. o programu rada za 2017. u okviru trećeg programa djelovanja Unije u području zdravlja (2014. – 2020.) i financijskog doprinosa EU-a Okvirnoj konvenciji Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom, koja služi kao odluka o financiranju, C (2017) 316 final: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/programme/docs/wp2017_en.pdf.

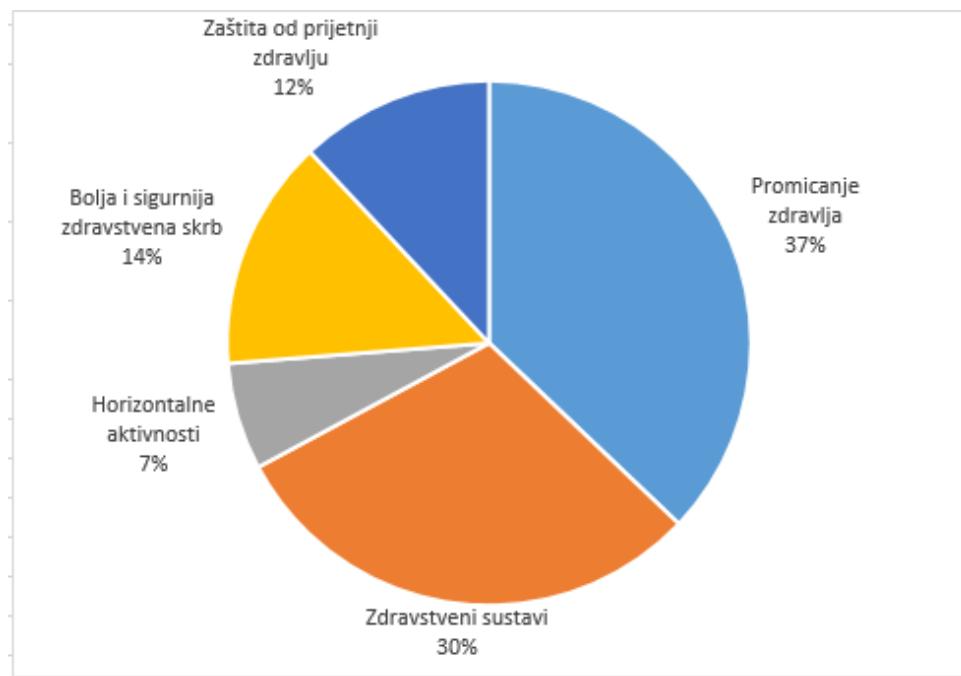
1. Prioriteti

U 2017. ukupan izvršeni operativni proračun (60 063 178,12 EUR) raspodijeljen je na četiri posebna cilja programa kako slijedi:

1. **promicanje zdravlja:** 22 282 477,74 EUR (**37 % operativnog proračuna**) za promicanje zdravlja, prevenciju bolesti i razvoj poticajnih okruženja koja podržavaju zdrave načine života, uzimajući u obzir načelo „zdravlje u svim politikama”
2. **zaštita od prijetnji zdravlju:** 7 198 549,97 EUR (**12 % operativnog proračuna**) za zaštitu građana Unije od ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju
3. **zdravstveni sustavi:** 18 059 351,37 EUR (**30 % operativnog proračuna**) za doprinos inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima
4. **bolja i sigurnija zdravstvena skrb:** 8 560 567,66 EUR (**14 % operativnog proračuna**) za olakšavanje pristupa građana Unije boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi.

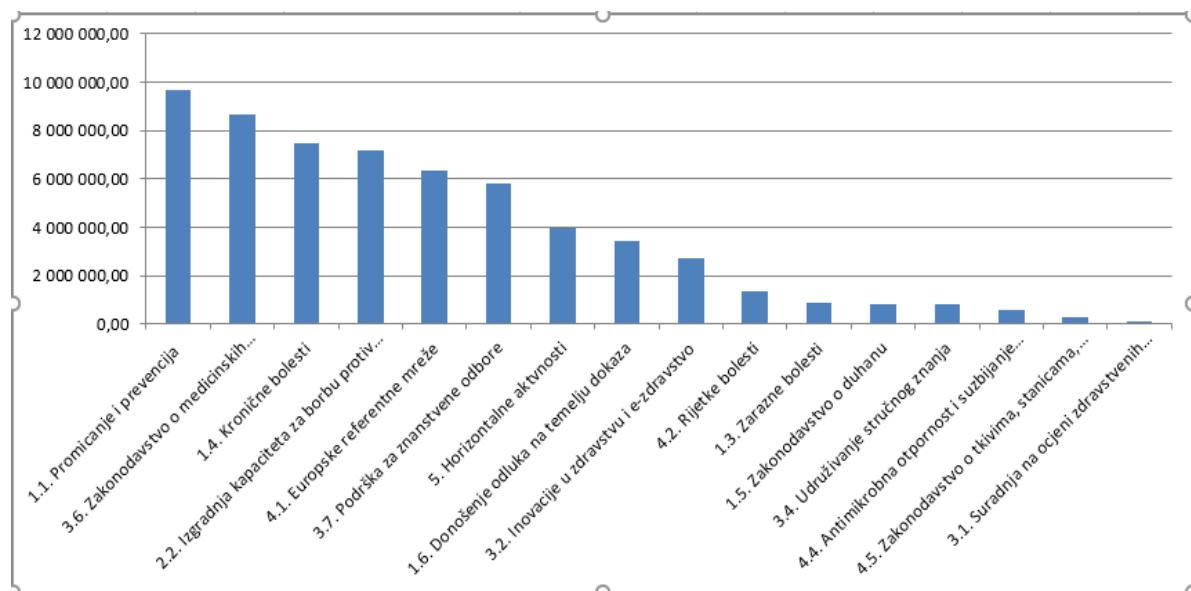
Osim toga, **horizontalne aktivnosti** (IT, komunikacija) i transverzalne aktivnosti iznosile su 3 962 231,38 EUR (**7 % operativnog proračuna**).

Slika 1.: Operativni proračun prema ciljevima trećeg zdravstvenog programa za 2017.

Na slici u nastavku navedeni su iznosi namjenskih sredstava za zdravstveni program koji su uloženi kao doprinos EU-a u okviru različitih tematskih prioriteta u 2017.

Slika 2.: Operativni proračun prema tematskim prioritetima za 2017.

Kako bi se opisani ciljevi ostvarili, program se provodi kroz širok raspon instrumenata financiranja:

- bespovratna sredstva za projekte, uključujući posebne sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava za jednog korisnika za europske referentne mreže
- bespovratna sredstva za poslovanje kao potpora nevladinim organizacijama
- aktivnosti sufinancirane s tijelima država članica (zajedničke aktivnosti)
- izravni sporazumi s međunarodnim organizacijama
- javna nabava i
- druge mjere, kao što su pružanje potpore znanstvenim odborima, administrativni sporazumi sa Zajedničkim istraživačkim centrom, delegirani proračun za Eurostat i transverzalne aktivnosti, kao što su bespovratna sredstva za konferencije predsjedništva.

Za odabir aktivnosti koje će se financirati upotrijebljeni su natječajni kriteriji i postupci dodjele. Iznimka od tog pravila bile su zajedničke aktivnosti, sporazumi o izravnim bespovratnim sredstvima i konferencije koje su organizirala predsjedništva Vijeća zbog posebnih pravila ili, na primjer, situacija monopola. Kada je riječ o zajedničkim aktivnostima, kvaliteta sufinanciranih aktivnosti osigurava se organizacijom postupka istorazinskog ocjenjivanja, pri čemu nacrte prijedloga ocjenjuju vanjski revizori, službenici zaduženi za određene politike GU-a SANTE i agencija Chafea, a na temelju kriterija za dodjelu iz godišnjih programa rada.

Administrativnim namjenskim sredstvima pokriveni su rashodi kao što su studije (uključujući vanjsku evaluaciju agencije Chafea i procjenu učinka zdravstvenog programa), sastanci stručnjaka, troškovi informiranja, objavljivanja i prijevoda te tehnička i administrativna pomoć za informatičke sustave.

2. Izvršenje operativnog proračuna po mehanizmu financiranja

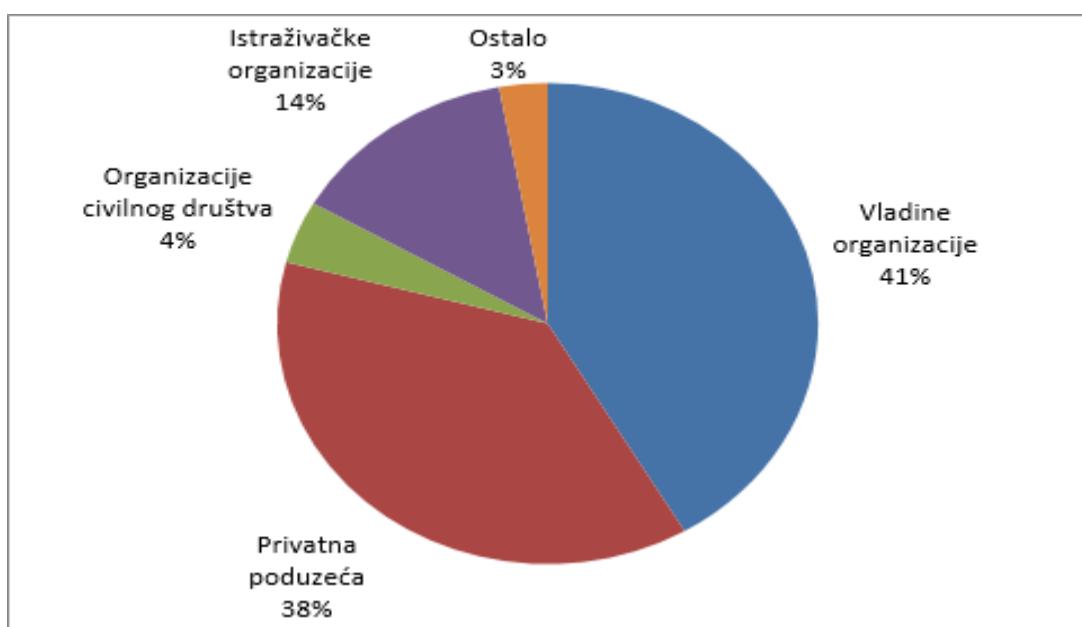
Vrsta mehanizma financiranja	Izvršenje (u EUR)	Udio mehanizma u ukupnom izvršenom proračunu
Pozivi na podnošenje prijedloga	10 316 224,31	17,18 %
Bespovratna sredstva za projekte	0,00	0,00 %
Aktivnosti europske referentne mreže na temelju posebnih sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava iz okvirnog sporazuma o partnerstvu, po cilju	4 504 311,91	7,50 %
Operativna bespovratna sredstva	5 811 912,40	9,68 %
Bespovratna sredstva za zajedničke aktivnosti	20 229 410,14	33,68 %
Bespovratna sredstva za konferencije koje organiziraju države članice koje predsjedaju EU-om	210 059,00	0,35 %
Sporazumi o izravnim bespovratnim sredstvima	9 300 000,00	15,48 %
Nabava (ugovori o uslugama), nagrade i horizontalne aktivnosti	14 580 482,75	24,28 %
<i>kojima upravlja CHAFEA</i>	5 863 073,68	9,76 %
<i>kojima upravlja GU SANTE</i>	8 717 409,07	14,51 %
Ostale aktivnosti i transverzalne aktivnosti, osim konferencija predsjedništva	5 427 001,92	9,04%
<i>kojima upravlja CHAFEA</i>	663 836,33	1,11 %
<i>kojima upravlja GU SANTE</i>	4 763 165,59	7,93 %
Proračun izvršen 2017.	60 063 178,12	99,46 %
Ukupni raspoloživi proračun za godišnji program rada za 2017.	60 386 800,00	
Neupotrijebljena namjenska sredstva	323 621,88	0,54 %
<i>kojima upravlja CHAFEA</i>	182 115,71	56,27 %
<i>kojima upravlja GU SANTE</i>	141 506,17	43,73 %

3. Korisnici

Agencija Chafea i GU SANTE potpisali su 2017. više od 238 odluka o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovora s raznim korisnicima i pružateljima usluga: vladinim organizacijama, akademskim ustanovama, nevladinim organizacijama, privatnim poduzećima i pojedinačnim stručnjacima²¹. Među ostalim korisnicima bile su međunarodne organizacije i službe EU-a (putem izravnih sporazuma). Ukupan broj korisnika iznosi 450, pri čemu su dvije glavne kategorije privatna konzultantska društva (nabava) i vladine organizacije (zajedničke aktivnosti).

Na slici 3. prikazane su različite skupine korisnika.

Slika 3.: Vrste korisnika trećeg zdravstvenog programa u 2017.

²¹U taj broj od 238 nisu uključeni ugovori s pojedinačnim stručnjacima koji sudjeluju u radu znanstvenih odbora, ocjenjivači poziva na podnošenje prijedloga itd.

OSTALE GLAVNE ZNAČAJKE

Cilj programa rada za 2017. bio je pridonijeti prioritetima Komisije u području zdravlja, kako je navedeno u političkim smjernicama predsjednika Junckera²² i mandatnom pismu povjereniku nadležnom za zdravlje i sigurnost hrane²³.

Za potporu ključnim mjerama politike odabrane su aktivnosti sufinancirane s nadležnim tijelima država članica (šest zajedničkih aktivnosti). Te zajedničke aktivnosti²⁴ okupile su 217 korisnika, uključujući njihove povezane subjekte, i odražavaju interes država članica da se aktivno uključe u zajedničko djelovanje u području borbe protiv raka, nejednakosti u zdravstvu, cijepljenja i pripravnosti, e-zdravstva i informacija o zdravlju.

Nakon donošenja strategije informiranja za treći zdravstveni program (u lipnju 2017.) i svojeg godišnjeg plana informiranja za tu godinu, agencija Chafea i GU SANTE usuglasili su se oko poboljšane metode planiranja i pripreme aktivnosti informiranja. Kako bi pridonijela ostvarenju tog cilja, agencija Chafea je:

- provela reorganizaciju baze podataka projekata, čime je dionicima omogućen organizirani pristup isporučevinama projekata
- izradila niz vizualnih prikaza različitih tema obuhvaćenih zdravstvenim programom
- objavila internetski vodič (videozapisi objavljeni na njezinim internetskim stranicama za pomoć podnositeljima zahtjeva i korisnicima)
- redovito objavljivala vijesti na internetskim stranicama ili društvenim medijima kako bi se dionike informiralo o aktivnostima i rezultatima projekata
- sudjelovala na Danu Europe u Luxembourgu, organiziranom u suradnji s GU-om SANTE.

Uz nekoliko drugih dogadanja, agencija Chafea usredotočila se na ključne komunikacijske prioritete koje je naveo GU SANTE te je pripremila:

- radionicu o registrima rijetkih bolesti i izložbeni štand u Madridu (Španjolska) u ožujku, što je privuklo interes 160 sudionika

---

²² https://ec.europa.eu/commission/publications/president-junckers-political-guidelines_en

²³ https://ec.europa.eu/info/departments/health-and-food-safety/what-we-do-health-and-food-safety_en

²⁴ U 2017. provedeno je šest zajedničkih aktivnosti s ukupno 160 imenovanih nadležnih tijela, čime je nakon uključivanja povezanih subjekata broj korisnika dosegnuo 217. Prosječan broj partnera koji su u 2017. sudjelovali u zajedničkim aktivnostima bio je 36.

- radionicu i izložbeni štand u okviru Međunarodne konferencije o integriranoj skrbi u Dublinu (Irska) u svibnju, na kojoj se okupilo 211 sudionika
- sastanak klastera pod nazivom „Migracije i zdravlje: putevi integracije” u Bruxellesu (Belgija) u rujnu
- sastanak klastera o nezaraznim bolestima u Odenseu (Danska) u listopadu.

Kada je riječ o praćenju provedbe programa, agencija Chafea je uz pomoć vanjskih stručnjaka preispitala bespovratna sredstva za poslovanje dodijeljena na temelju okvirnih sporazuma o partnerstvu za razdoblje 2014.–2017.

U preispitivanju je zaključeno da su ciljevi utvrđeni u okvirnim sporazumima o partnerstvu relevantni za ciljeve zdravstvenog programa, kao i za ciljeve politike javnog zdravlja EU-a, da su organizacije korisnice provele višegodišnje programe rada utvrđene u sporazumima uz manja odstupanja i da su izrađena visokokvalitetna izvješća i alati. Utvrđena su i područja u kojima su potrebna poboljšanja: administrativni postupci, poveznice između odabira nevladinih organizacija i prioriteta programa te okvir za praćenje.

Više informacija o rezultatima okvirnih sporazuma o partnerstvu dostupno je u bazi podataka zdravstvenog programa²⁵.

---

²⁵ https://webgate.ec.europa.eu/chafea_pdb/health/search?context=HOME&texttosearch=operating+grant